

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
САЙХАН-ОВОО СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ

2023 оны 12 сарын 19 өдөр

Дугаар 92

Онги

2024 ОНЫ ТӨСӨВ БАТЛАХ ТУХАЙ

Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 заалт, аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2023 оны 46 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Сумын 2024 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

д/д	Орлогын нэр төрөл	Орлогын дүн /мянган төгрөг/
1.1	Сумын төсвийн татварын орлого	286,633.0
1.1.1	Цалин, хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	140,000.0
1.1.2	Үйл ажиллагааны орлого	13,000.0
1.1.3	Бууны албан татвар	750.0
1.1.4	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,800.0
1.1.5	Хадгаламжийн хүүгийн орлого	20,000.0
1.1.6	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	2,100.0
1.1.7	Малын тоо толгойн татвар	80,483.0
1.1.8	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,500.0
1.1.9	Газрын төлбөр	4,000.0
1.1.10	Ан амьтны нөөц ашигласаны төлбөр	5,000.0
1.1.12	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	18,000.0

1.2	Сумын төсвийн татварын бус орлого	3,300.0
1.2.1.	Хүү торгууль	3,300.0
Нийт дүн		289,933.0

2. Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт авах санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг 1,068,974.4 мянган төгрөгөөр баталсугай.

3. Орон нутгийн ерөнхий орлогын урьд оны үлдэгдлийн хэмжээг 10,000.0 мянган төгрөгөөр баталсугай.

4. Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэгээс сумын орон нутгийн хөгжлийн санд авах орлогын шилжүүлэгийн хэмжээг 344,445.1 мянган төгрөгөөр баталсугай.

5. Сумын 2024 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурьдснаар баталсугай.

д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн /мянган төгрөг/
5.1	Сумын Засаг даргын тамгын газар	1,000.00
5.2	Сум хөгжүүлэх сан	59,000.0
5.3	Байгаль хамгаалах сан	4,500.0
5.4	Мал хамгаалах сан	41,300.0
5.9	Соёлын төв	1,000.0
Нийт дүн		106,800.0

6. Сумын 2024 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын урьд оны үлдэгдлийг дор дурснаар баталсугай.

д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн /мянган төгрөг/
6.1	Сум хөгжүүлэх сан	48,000.0
6.2	Байгаль хамгаалах сан	120.0
6.11	Орон нутгийн хөгжлийн сан	60,000.0
Нийт дүн		108,120.0

7. Сумын 2024 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг дор дурдсанаар баталсугай.

	Эх үүсвэрийн нэр төрөл	Мөнгөн дүн
7.1	Сумын татварын болон татварын бус орлого	289,933.0
7.2	Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт авах санхүүгийн дэмжлэг	1,068,974.4
7.3	Орон нутгийн ерөнхий орлогын үлдэгдэл	10,000.0
7.4	Сумын орон нутгийн хөгжлийн санд аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох орлогын шилжүүлэг	344,445.1
7.5	ТЭЗахирагчийн харьяа байгууллагын төвлөрүүлэх орлого	106,800.0
7.6	ТЭЗахирагчийн харьяа байгууллагын урьд оны үлдэгдэл	108,120.0
нийт дүн		1,928,272.5

8. Сумын 2024 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 1,928,272.5 мянган төгрөгөөр баталж төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч		Зарлагын дүн /мянган төгрөг/
8.1	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга	154,952.1
8.1.1	Иргэдийн төлөөлөгчийн хурлын нарийн бичгийн дарга	154,952.1
8.2	Засаг дарга	1,773,320.4
8.2.1	Засаг даргын Тамгын газар	660,335.50
8.2.2	Багийн засаг дарга	122,426.2
8.2.2	Сум хөгжүүлэх сан	104,262.0
8.2.2.1	Сум хөгжүүлэх сангийн үйл ажиллагаа	2,738.0
8.2.3	Байгаль хамгаалах сан	7,720.0
8.2.4	Мал хамгаалах сан	41,300.0
8.2.12	Орон нутгийн хөгжлийн сан	484,928.1
8.2.15	Соёлын төв ийн тогтмол зардал	48,449.4
8.2.16	Сургуулийн барилгын тогтмол зардал	198,234.3
8.2.18	Цэцэрлэгийн барилгын тогтмол зардал	42,450.7
8.2.20	ЭМТөвийн барилгын тогтмол зардал	60,174.2
Нийт дүн		1,928,272.5

9. Сумын төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт"-ийг 1 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

10. Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт"-ыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

11. Сумаас аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг 3 дугаар хавсралтаар баталсугай.

12. Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний 2024 оны төлөвлөгөөг 4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

13. Орон нутгийн төсвийн 2024 оны орлогын эх үүсвэрийг төрөл тус бүрээр бүрдүүлж, Төсвийн тухай хуулийн 40,41 дүгээр зүйлд заасан үүргийг биелүүлж, төсвийн хөрөнгийг баталсан эх үүсвэрт багтаан, зориулалтын дагуу зарцуулж, төсвийн сахилга батыг чанд мөрдөн ажиллахыг бүх шатны төсвийн захирагч нарт даалгасугай.

ДАРГА Ц.АДЪЯА-ОТГОН

Сумын ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн
92 дугаар тогтоолын 01 дүгээр хавсралт

**ДУНДГОВЬ АЙМАГ САЙХАН-ОВОО СУМЫН ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН 2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР,
ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭХ ҮР ДҮНГИЙН ТАЛААРХ ЧАНАРЫН БОЛОН ТОО ХЭМЖЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ**

2023 оны 12 сарын 13 -ны өдөр

Дугаар 01

Онги

№	Төсвийн хөтөлбөр	Хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн	Үр дүнгийн чанарын болон тоо хэмжээний шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь он	Суурь түвшин	2024 оны зорилто Т түвшин	Хөтөлбөрийн зарцуулгах төсөв /сая ₮/
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Сайхан-Овоо сумын Иргэдийн Төлөөлөгдчийн хурал								
70105	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа	Нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын хэвийн үйл ажиллагаа хангагдсан байна.	ИТХ-ын хуралдааны тоо	Тоо	2023	8		153,9
			Батлагдан гарсан тогтоолын шийдвэрийн хэрэгжилт хувиар	хувь	2023	90-с дээш хувь	90	
70709	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх	Иргэдэд гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх нөлөөллийн олон талт арга хэмжээг зохион байгуулж гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх мэдлэг хандлагатай болгох	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	тоо	2023	7	7	1,0
			Гэмт хэрэг, зөрчлийн тоо бууралт	тоо	2023	3	3	
Дүн								154,9

Сайхан-Овоо сумын Засаг дарга								
70106	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хийгдэх төсөл арга хэмжээг сумын хөгжлийн бодлоготой уялдуулан төлөвлөж хууль, журмын дагуу иргэдээс санал авч эрэмбэлэн, иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар хэлэлцүүлэн батлуулж, батлагдсан төсөл арга хэмжээний хэрэгжилтийг зохион байгуулна.	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	80	100	484,9
Дүн								
70106	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	Цаг агаарын болзошгүй эрсдэлийг даван туулах өөс тэжээлийн нөөцийг Мал хамгаалах сангаар дамжуулан бүрдүүлж, захиран зарцуулна.	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	22	70	41,3
Дүн								
70106	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогыг бүрдүүлэх зарцуулах тайлагнах журмын хэрэгжилтийг хангах байгалийн ургамал, ан амьтан, газар, ус, рашаан, ойн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогоос	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	48	80	7,7

	программ хангамжийн лицензийн төлбөр гэх мэт төлбөр хураамжуудыг төлж бараадуулна.	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	90-с дээш хувь	90-с дээш хувь	2,8
	Албан хаагчдын мэдлэг туршлагыг дээшлүүлж сургалтын, зөвлөгөөний жижиг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	90-с дээш хувь	90-с дээш хувь	22,0
	Журмын дагуу Орон нутгийн нөөц хөрөнгийг зарцуулсан байна.	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	90-с дээш хувь	90-с дээш хувь	5,0
	Баяр наадмыг зохион байгуулсан байна	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	90-с дээш хувь	90-с дээш хувь	30,5
70106	Төрийн албаны тухай хуулийн дагуу Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэмгэмжийг олгосон байна.	Тэтгэмж авсан албан хаагчдын тоо	Тоо	2023	1	1	0,6
	Ажлын үр дүнгээр албан хаагчдыг шагнаж урамшуулсан байна	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	90-с дээш хувь	90-с дээш хувь	37,9
	Төрийн захиргааны албанд удаан жил ажиллаж байгаа албан хаагчдад Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмжийг бүрэн олгоно.	Төсөвлөсөн ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Хувь	2023	90-с дээш хувь	90-с дээш хувь	52,9
	Байгууллагад шаардагдах гэрэл цахилгаан, тулш халаалт, цэвэр бохир ус, урсгал засварын зардлыг батлагдсан төсөөт багтаан санхүүжүүлж	Төрийн үйлчилгээ хэвийн явуулах байр, орчин нөхцөл хангагдсан байгууллын тоо	Тоо	2023	1	1	52,9

	үйлчилгээ	гэрэл цахилгаан, тулш халаалт, цэвэр бохир ус, урсгал засварын зардлыг баглагдсан төсөөт багтаан санхүүжүүлж төрийн үйлчилгээг хэвийн явуулах орчин нөхцлөөр хангана.	хэвийн явуулах байр, орчин нөхцөл хангагдсан байгууллын тоо					
Дүн								48,5
НЭГДСЭН ДҮН								1,928,3

Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн
92 дугаар тогтоолын 02 дугаар хавсралт

Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 2024 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл арга хэмжээний жагсаалт

№	Төсөл арга хэмжээний нэр	Эхлэх-дуусах	Төсөвт өртөг	2024 онд санхүүжүүлэх дүн
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ			2024он	47,110.20
1.1	Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах 2018 гэрээт ажлын дуусгалт	2022-2024	55,000.00	27,500.00
1.2	Сайхан-овоо сумын хөдөөгийн энгийн уурхайн ундны усны 64 худагт эрүүл ахуйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх	2022-2024	9,910.20	9,910.20
1.3	Малын гоц халдварт өвчинөөс урьдчилан сэргийлэх	2023-2024	8,700.00	8,700.00
1.4	Мал үржлийн ажил, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн стратеги төлөвлөгөө боловсруулах	2023-2025	1,000.00	1,000.00
2.Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт				
2.1 Тоног төхөөрөмж				321,234.90
2.1.1	ДҮК машин худалдан авах	2024-2024	60,000.00	60,000.00
2.1.2	Цогт уулын харуулын постын байр барих	2024-2024	50,000.00	50,000.00
2.1.3	Зүүн лагерт гэрэлтүүлгийн ажил	2024-2024	20,000.00	20,000.00
1.4	Зүүн лагерт эрчим хүч сайжруулах	2024-2024	40,000.00	40,000.00
2.1.5	Зүүн лагерийн худгийг байшинжуулах, смарт төхөөрөмж суурилуулах	2024-2024	20,000.00	20,000.00
2.1.6	Нийтийн боловсон нойл барих	2024-2024	40,000.00	40,000.00
2.1.7	Онцгой байдлын зарлан мэдээллэх систем суурлуулах	2024-2024	10,234.90	10,234.90
2.1.8	Ерөнхий зориулалтын мэргэжлийн ангийн сумын онцгой комиссын иргэн албан хаагчдын иж бүрэн хувцас, аранз багаж хэрэгслээр хангах	2024-2024	41,000.00	41,000.00
2.1.9	Зураг төсөв боловсруулах	2024-2024	40,000.00	40,000.00
2.2 Их засвар, тохижилт				45,800.00
2.1	Цагдаагийн кобоны засварын ажил	2024-2024	35,800.00	35,800.00
2.2.2	Ахмадын байрны доторх шалыг сэргээн засварлах	2024-2024	10,000.00	10,000.00
2.3 Малын тоо, толгойн албан татвараар хийх арга				70,783.00

2.3.1	Найз багийн өвс тэжээлийн агуулахын дээврийг засварлах	2024-2024	10,683.00	10,683.00
2.3.2	Онги багт голын баруун талд мал угаалгын ванн барих	2024-2024	25,000.00	25,000.00
2.3.3	Малчдад зориулсан сургалт сурталчилгаа	2024-2024	10,000.00	10,000.00
2.3.4	Энгийн уурхайн 4 худагт засвар хийх	2024-2024	4,000.00	4,000.00
2.3.5	Хортон мэрэгчтэй тэмцэх	2024-2024	4,000.00	4,000.00
Арга хэмжээ төлөвлөх			17,100.00	17,100.00
Нийт зарлага				
Орон нутгийн сангийн нийт эх үүсвэр				484,928.10
1	2023 оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэх			60,000.00
2	2024 онд ОНХСангаас санхүүжих			344,445.10
4	2024 онд Малын тоо толгойн албан татвараас санхүүжих			80,483.00

Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн 92 дугаар
тогтоолын 03 дугаар хавсралт

Сумаас аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээ

№	Татварын нэр төрөл	Мөнгөн дүн
1	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	5,000.00
2	Авто тээвэр өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	11,500.00
3	Авто замын хураамж	2,400.00
	Дүн	18,900.00

Сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн 92
дугаар тогтоолын 04 дүгээр хавсралт
Мян.Төг

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Нөөц	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Байршил	Арга хэмжээний төлөвлөх үндэслэл		Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт			Санхүүгийн мэдээлэл			
			Бодлогын баримт бичгийн уялдаа	Шалгуур үзүүлэлт	Хүрэх үр дүн	Хугацаа	Хэмжих нэгж	Тоо	Хэмжих нэгж	Тоо	Нэгжийн төсөвт өртөг
Ан амьтан	1	Ховор ан амьтны амьдрах орчныг сайжруулах, биотехникийн арга хэмжээ авах	Ахар уул, Цогт уул агнуурын бүс нутагт	АЗД, СЗД байгуулсан гэрээний 5.9, СЭЗНХөгжүүлэх төлөвлөгөөний 5.1.3	Биотехникийн арга хэмжээ авсан тоо	2	2024	мян.төг	2	700	1,400
	2	Ахуйн болон тусгай зориулалтын агнуурын үйл ажиллагаанд хяналт тавих, хууль бус агнуур, худалдаанаас урьдчилан сэргийлэх хяналт хийх	4 багийн нутаг дэвсгэр	АЗД, СЗД байгуулсан гэрээний 5.9, СЭЗНХөгжүүлэх төлөвлөгөөний 5.1.3	Хяналт хийсэн тоо	4	2024	мян.төг	4	200	800
	3	Байгалийн нөөцийг хамгаалах, зохистой ашиглах талаарх нутгийн иргэдийн мэдлэг, хандлагыг дээшлүүлэх	Сумын төв	АЗД, СЗД байгуулсан гэрээний 5.7, 5.8	Сургалтанд хамрагдсан хүний тоо	2	2024	мян.төг	2	150	300
											2,500
Газар	1	Цөлжилтийг сааруулах зорилгоор ойн зурвас байгуулах, арчилж хамгаалах	Сумын төв	АЗД, СЗД байгуулсан гэрээний 5.4, 5.5, 5.6	Тарьсан модны тоо	600	2024	мян.төг	600	1	600

Бусад	1	Цөлжилтийг сааруулах зорилгоор тарьсан модны усалгаа арчилгаа хийх ажиллах хүчний зардал	Сумын төв	АЗД, СЗД байгуулсан гэрээний 5.4, 5.5, 5.6	Ажиллах хүчний тоо	2	2024	мян.төг	6	770	4,620
2024 онд зарцуулагдах төсөв											
										4,620	7,720

